COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 20.12.2007
COM(2007) 846 final

RAPORTUL COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CONSILIU

cu privire la o derogare în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Tratatul CE, prezentat în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din Directiva 93/109/CE de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege şi de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii

RAPORTUL COMISIEI
CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CONSILIU

cu privire la o derogare în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Tratatul CE, prezentat în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din Directiva 93/109/CE de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege şi de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii

1. OBIECTIVUL RAPORTULUI

Directiva 93/109/CE a Consiliului[1] stabileşte normele de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți.

În conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din directivă, cu 18 luni înaintea fiecărei alegeri pentru Parlamentul European, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport în care aceasta verifică continuitatea motivelor care justifică acordarea unei derogări în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) din Tratatul CE pentru statele membre în cauză și propune, după caz, să se procedeze la adaptările corespunzătoare.

Următoarele alegeri pentru Parlamentul European, organizate în cele 27 de state membre ale Uniunii, vor avea loc în iunie 2009. Comisia trebuie, prin urmare, să prezinte raportul menționat anterior în decembrie 2007.

Singurul stat membru care a cerut o derogare în temeiul articolului 19 alineatul (2) din tratat este Marele Ducat de Luxemburg. Niciunul din cele două state membre care au aderat la Uniunea Europeană după ultimele alegeri din 2004 nu a solicitat această derogare.

Motivele care justifică acordarea derogării pentru Marele Ducat de Luxemburg au fost verificate, în vederea alegerilor din 2004, de către Comisie, care, în raportul său din 27 ianuarie 2003[2] a stabilit că motivele sunt valabile şi, în consecință, nu este cazul să se propună adaptări.

Obiectivul prezentului raport este să se determine dacă motivele care justifică acordarea derogării pentru Luxemburg sunt încă valabile şi, după caz, să se propună efectuarea adaptărilor corespunzătoare.

---

1 Directiva 93/109/CE a Consiliului din 6 decembrie 1993 de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European pentru cetățenii Uniunii care au reședința într-un stat membru în care nu sunt resortisanți (JO L 329, 31.12.1993, p.34).

2 Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu privire la acordarea unei derogări în temeiul articolului 19 alineatul (2) din Tratatul CE, prezentat în conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din Directiva 93/109/CE de stabilire a normelor de exercitare a dreptului de a alege și de a fi ales pentru Parlamentul European – COM(2003)31 final.

2. DREPTUL DE A ALEGE ŞI DE A FI ALES PENTRU PARLAMENTUL EUROPEAN

Articolul 19 alineatul (2) din Tratatul de instituire a Comunității Europene prevede că fiecare cetățean al Uniunii care are reşedința într-un stat membru din care nu este resortisant[3], are dreptul să aleagă şi să fie ales pentru Parlamentul European în statul în care îşi are reşedința, în aceleaşi condiții ca şi resortisanții acestui stat. Acest drept va fi exersat sub rezerva modalităților adoptate de Consiliu. Aceste modalități pot prevedea dispoziții derogatorii atunci când acestea sunt justificate de problemele specifice unui stat membru.

Modalitățile de exercitare a dreptului de a alege şi de a fi ales pentru Parlamentul European au fost fixate prin directiva menționată anterior. Articolul 3 din directivă prevede că orice persoană care, în ziua de referință,

este cetățean al Uniunii, în înțelesul articolului 17 din tratat și care,

fără a avea cetățenia statului membru de reședință, îndeplinește condițiile de care depinde dreptul de a alege și de a fi ales al resortisanților săi,

în conformitate cu legislația statului membru respectiv, are dreptul de a alege și de a fi ales în statul membru de reședință în timpul alegerilor pentru Parlamentul European, dacă nu este deposedată de aceste drepturi în temeiul articolului 6 sau 7. Un asemenea alegător est denumit „alegător comunitar”, iar candidatul este denumit „persoană eligibilă comunitar”.

3. DEROGĂRI ACORDATE ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 14 DIN DIRECTIVĂ

Directiva permite derogarea de la principiul egalității de tratament între alegătorii resortisanți ai unui stat membru şi cei care nu au cetățenia acestui stat, atunci când există probleme specifice statului respectiv, care să justifice derogarea în cauză. Acesta este cazul atunci când proporția cetățenilor Uniunii care au reşedința într-un stat membru fără a poseda cetățenia acestuia şi care au împlinit vârsta de vot depăşeşte semnificativ media la nivelul Uniunii.

Derogarea este prevăzută la articolul 14 alineatul (1) primul paragraf și prevede că dacă într-un stat membru, proporția cetățenilor Uniunii care au reşedința în statul respectiv fără a poseda cetățenia acestuia și care au împlinit vârsta de vot depășește 20% din totalul cetățenilor Uniunii cu vârstă de vot și care au reşedința în statele membre, acesta poate rezerva, prin derogare de la articolele 3, 9 și 10:

a) dreptul de a alege pentru alegătorii comunitari care au reşedința în acest stat membru pe o durată minimă care nu poate depăși cinci ani;

b) dreptul de a fi ales pentru persoanele eligibile comunitar care au reşedința în acest stat membru pe o durată minimă care nu poate depăși zece ani;

---

[3] În continuare „cetățean ne-resortisant al Uniunii”.

Cu toate acestea, alegătorii şi persoanele eligibile comunitar care, din cauza faptului că au reşedinţa în afara statului membru de origine sau a duratei acesteia nu au dreptul de a alege sau de a fi alese în acest stat nu trebuie să fie supuse condiţiilor de durată a rezidenţei menţionate la primul paragraf.

4. DISPOZIŢII DEROGATORII PUSE ÎN APLICARE DE LUXEMBURG

Singurul stat membru care a solicitat derogarea prevăzută la articolul 14 alineatul (1) este Marele Ducat de Luxemburg. Legislaţia acestui stat prevede că, pentru a putea fi alegător, resortisanţii unui alt stat membru al Uniunii trebuie să aibă domiciliul în Marele Ducat de Luxemburg şi să fi avut reşedinţa la domiciliul respectiv cel puţin timp de cinci ani în momentul cererii de înscriere pe lista electorală[4].
În ceea ce priveşte dreptul de a fi ales, pentru a putea exercita acest drept, cetăţenii Uniunii care nu posedă cetăţenia luxemburgheză trebuie să aibe domiciliul pe teritoriul acestui stat şi să fi avut reşedinţa la domiciliu respectiv cel puţin cinci ani, la momentul depunerii listei de candidaţi[5].

Legislaţia luxemburgheză prevede de asemenea, că alegătorii şi persoanele eligibile comunitar care, din cauza reşedinţei acestora în afara ţării de origine sau din cauza duratei, nu au dreptul de a alege sau respectiv, de a fi aleşi, nu trebuie să fie supuşi condiţiilor de durată a rezidenţei, stipulată in lege.

5. EVALUAREA MOTIVELOR PENTRU ACORDAREA UNEI DEROGĂRI

Condiţia care trebuie îndeplinită pentru a beneficia de o derogare, astfel cum este menţionată la articolul 14 alineatul (1), este că „proporţia cetăţenilor Uniunii care au reşedinţa în statul membru respectiv fără a poseda cetăţenia acestuia şi care au împlinit vârsta de vot, depăşeşte 20% din totalul cetăţenilor Uniunii cu vârsta de vot şi care au reşedinţa în statele membre”.

Articolul 14 alineatul (3) al doilea paragraf, prevede că statele membre care adoptă dispoziţiile derogatorii în conformitate cu alineatul (1) furnizează Comisiei toate informaţiile necesare în acest sens.

Prin scrisoarea din data de 26 octombrie, autorităţile luxemburgheze au comunicat Comisiei datele necesare, de unde rezultă că, la 1 ianuarie 2007, numărul de cetăţeni ai Uniunii cu vârsta de vot şi cu reşedinţa în Luxemburg, dar care nu posedă cetăţenia era de 135 400, în timp ce numărul total de cetăţeni ai Uniunii, inclusiv persoanele cu cetăţenie luxemburgheză, cu vârsta de vot şi cu reşedinţa în Luxemburg era de 357 500.

În consecinţă, proporţia cetăţenilor Uniunii cu vârstă de vot şi cu reşedinţa în Luxemburg, dar fără a poseda cetăţenia acestui stat membru reprezenta 37,87% din numărul total de cetăţeni ai Uniunii cu vârstă de vot şi cu reşedinţa în Luxemburg la data de 1 ianuarie 2007. Această proporţie este net superioară pragului fixat în directivă, adică 20%, şi nu există motive de a presupune că situaţia s-ar fi schimbat de atunci.

---

[4] Articolul 3 alineatul (5) din legea electorală modificată la 18 februarie 2003.
[5] Articolul 285 alineatul (4) din legea electorală modificată la 18 februarie 2003.

6. CONCLUZII

Comisia conchide că motivele care justificau acordarea derogării pentru Marele Ducat de Luxemburg, în temeiul articolului 19 alineatul (2) din tratat şi articolul 14 alineatul (1) din directivă sunt încă valabile. Comisia nu consideră aşadar necesar să propună adaptări la dispoziţiile respective din legislaţia luxemburgheză.